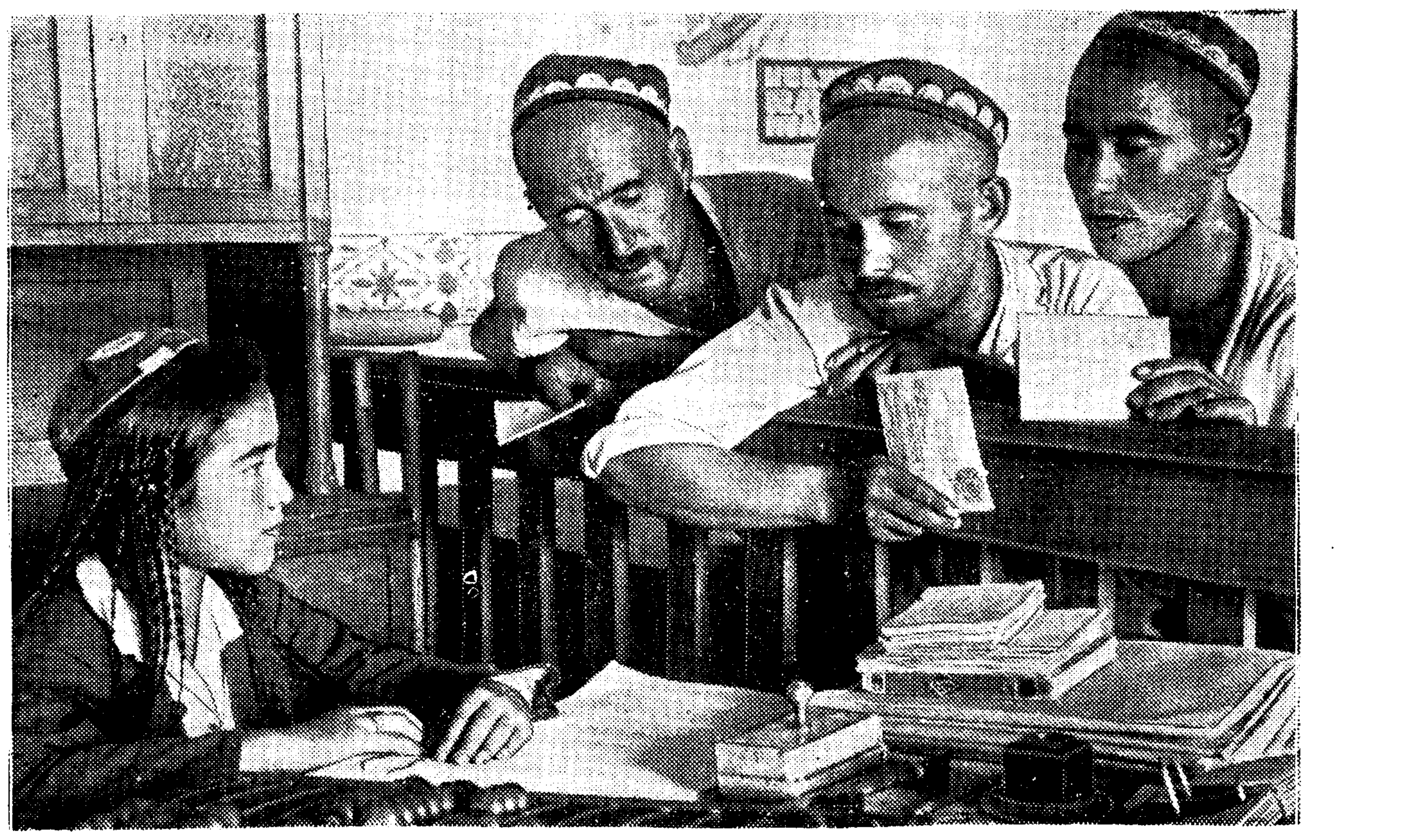
No. 2896 Woensdag 10 Nov. 1937 54ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling.

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Uitgever: W. J. A. Donders.
Drukkerij van het Vicariaat.

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels fl. 0.50

UIT USBEKISTAN. Een foto van de Sovjet-republiek Usbekistan, in het Noorden van Afghanistan. Hier zien wij enige boeren met hun loon-boekjes op het kantoor van de collectieve landbouw.

De ondergang van de N.S.B.

We hebben de laatste weken telkens kunnen horen van het uittreden van een of ander kopstuk uit de N.S.B., dan was het een oud Generaal, dan een bekend Dominee, dan een eerste of tweede Kamerlid en we kunnen gerust er op rekenen, dat telkens met het uittreden van zulk een hoogmogende er een 100 tal minderen meegingen, zodat men feitelijk dan ook in Nederland spreekt van de ineenstorting der N.S.B.

En wie spreken zo in Nederland?

Onder anderen Neutrale bladen, waarvan er in de goede dagen van de N.S.B. verschillende nog al eens knipoogje gaven aan de „Leider" en zijn partij.

Je kon nooit weten wat het partijtje worden kon!

We hebben een dergelijke houding ook gezien in 1918 toen in November Troelstra met de S.D.A.P. een greep deed naar de macht en de Liberalen, speciaal in Rotterdam, maar gauw even van te voren door een compromis hun guldens veilig hadden gesteld.

De thans zo goed als verdwenen N.S.B. heeft ook nog op Curaçao enige invloed willen doen gelden, en vooral onder employes van de C.P.I.M. en de C.S.M.

We hebben er indertijd reeds in dit blad de aandacht op gevestigd, niet ten gerieve van deze dictatoren in spe en die toen blijkbaar om ons te „bekeren" enige van die beruchte N.S.B. brochuurtjes hebben toegestuurd, waarmee ze in Nederland de grote massa juist van zich hebben afgestoten.

De ineenstorting van de N.S.B. zal ook wel de Curaçaose afdeling hebben doen verdwijnen, en als dit nog niet zo is, dan zal het overgenomen artikel, waarmee de Beurs deze week de Nederlandse organisatie heeft uitgeluid, haar niet goed gedaan hebben.

Maar uit deze ineenstorting van de N.S.B. valt lering te trekken. Dáárvoor, zo schrijft oud-minister Marchant in „Ons Noorden" heeft de verzameling onsmakelijke kledingstukken zijn nut, die thans als vuile was wordt buiten gehangen.

Van alle kanten vliegt men nu op de vuile was af. Zij, die voor een luttel aantal maanden veiligheidshalve zich nog op de vlakte hielden — men kon nooit weten! — branden thans op de ruïne los. Het kan blijkbaar geen kwaad meer. En de heren, die nog in Mei zich het vuur uit de sloffen liepen om ons duidelijk te maken: „zonder deze man heeft Nederland geen toekomst meer", komen ons thans vertellen: „deze man mist alle leidersqualiteiten. Waarom? Omdat de Nederlandse kiezers, „de domme massa", de „slampampers", hebben doen weten, dat zij van „deze man" niet zijn gediend. Had „de domme massa" zich uitgesproken in andere richting, dan zouden wij thans iets geheel anders hebben beleefd: „deze man" zou krachtens ministerieel verlof, met de lauwerkrans om de slapen in zijn gepantserde auto als triumphator rondrijden door Nederland. Met een even welwillend verstrekte lijfwacht van rechercheurs. Thans is het niet meer de moeite waard, zijn wagen te bekogelen met klinkers. Hij kan gerust open rijden. Het Hoofd interesseert de mensen niet meer. Alleen de vuile was, „het schandaal van de week", zelfs van de dag. Meer nog dan om de Japanse strafexpeditie tegen China grijpt men gretig naar zijn dagblad om het volgende stuk vuile was.

En „de chef van het kabinet" van de Algemeen Leider, die eerst zijn bisschoppen brusqueerde en vervolgens zijn regering, die nog op 1 September 1937 zich bereid verklaarde om zijn functie gedurende vier maanden waar te nemen „zonder salaris" — van „beroepspolitici" gesproken; wie werkte in deze politieke organisatie zonder salaris? —, die was „aangewezen" als lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, hij verloor plotseling alle vertrouwen in „de man, zonder wien Nederland geen toekomst meer heeft"; hij deed, „enige tijd geleden", met hen, die nog in de lijfwacht van intriganten achterbleven, een poging om voorbereidende besprekingen te houden om „den man, zonder wien Nederland geen toekomst meer heeft", beentje te lichten; de samenzwering zou plaats hebben in „het bezinningskamp"; hij werd met September chef van het kabinet van „den man, zonder wien Nederland geen toekomst meer heeft", doch die „alle leidersqualiteiten mist"; hij verdween vervolgens, om de positie van dominee Van Duyl te versterken. Hij verklaart het alles zelf. De „Algemeen Leider" had school gemaakt.

De onderstelling is niet gewaagd, dat ook deze vluchteling zich van de uitslag van 26 Mei een andere voorstelling had gemaakt, en dat de heer Ir. A. A. Mussert zich deze ene keer eens niet heeft vergist, toen hij zijn kabinetchef maar matig vertrouwde. Zijn vertrouwen in de anderen bleef echter de gewonen fatale vergissing. De toestand was blijkbaar deze: „de man, zonder wien Nederland geen toekomst meer heeft", bevond zich temidden van een lijfwacht van intriganten. De ene intrigant hielp de ander verwerken, teneinde straks zijn slag te kunnen slaan, om zelf Nederland een toekomst te bezorgen.

Zeker, het figuur, geslagen door „den nen slaan, om zelf aan Nederland een toekomst meer heeft", is niet schitterend; maar de figuren, „geschilderd door hen zelf", van artiesten uit de omgeving, zijn niet minder deplorabel. Het is geen wonder, dat wij van één artiest uit deze kring de verzekering mochten ontvangen: „op dit ogenblik is er in Nederland geen enkele figuur aanwezig, die deze leidersqualiteiten wèl bezit". Of deze overtuiging van den beginne dezelfde is geweest, is een andere vraag. Er waren niet te weinig troonpretendenten, doch te veel. Daarom verklaarde hij die afviel: er is er geen in heel Nederland. Hij disqualificeert zijn concurrenten, die achterbleven.

Het blijvend gedeelte zal thans bezwaarlijk zijn te handhaven. De heren zijn „ontmaskerd". Het ontmaskeren is van den beginne de hoofdtaak geweest van „de Beweging". Het is toch juist gezien geweest van den „Algemeen Leider", dat hij, als enig beheerder van zijn complex „stichtingen", het actief, het stoffelijke, aan zich heeft gehouden.

De heren zijn, met hen allen, het slachtoffer geworden van talloze vergissingen. In deze misère springt vooral de vergissing in het oog, als zou het iemand mogelijk zijn, te leven naar tweeërlei moraal. De moraal, waarnaar „de Beweging" zelf heeft geleefd, is van den aanvang door al de heren meegeleefd. In de moraal, waarnaar men optrad tegen „andersdenkenden", maakte geen van de heren, of ze gaan of blijven, enig verschil. Maar zij hadden generlei waarborg, dat een geheel andere moraal zou blijven gelden in het onderling verkeer tussen de kameraden. Dit viel alleen te verwachten, zo lang het eigen belang of het belang van „de Beweging" de toepassing van een andere moraal zou vorderen. Precies als naar buiten. Daarom werd, zodra de kameraden onderling op het punt waren gekomen, waar hun belangen uiteenliepen, ook hier de moraal gevolgd, die tot dusver gold alleen tegenover andersdenkenden: liegen, spionneren, veroordelen zonder onderzoek, afdreigen enzovoort. Men had alle tijd gehad om in de praktijk van die moraal zich tegenover buitenstaanders te oefenen. **Men scheen zich niet bewust** van het onvermijdelijk gevolg, dat die oefening vrucht zou blijken te dragen, zodra onderling de positie vijandig zou worden. De heren hebben zich evenmin te beklagen als andere slachtoffers elders op de wereld. Zij lopen immers niet weg, omdat zij de moraal verwerpen, die in toepassing werd gebracht, doch omdat die moraal in toepassing werd gebracht **tegen hen zelf.** Zij hebben dan ook nog in het geheel niet doen blijken, dat zij tot beter inzicht zijn gekomen. Hun grieven, die hen nopen tot uittreden, dateren van de laatste enkele maanden; tegen al wat daarvóór ligt, en dat is het meeste, protesteren zij niet. Geen wonder: daaraan zijn zij zelf even schuldig als de thans veroordeelde leider zelf. Loontje komt om zijn boontje.

Overal op de wereld zal hetzelfde gebeuren, hier wat vroeger daar wat later. Er is maar één moraal, die houdbaar is op den duur: die ons voor afdwalen behoedt: het is de moraal, die wij van Christus hebben geleerd, en die geldt voor allen en tegenover allen.

Alfred Rozenberg.

Het is bekend dat op het laatste Neurenberger Congres officieel door de Duitse regering, is erkend dat Rosenberg op de meest omvattende en helderste wijze uitdrukking gegeven heeft aan de Nationaal-Socialisisch wereldbeschouwing en wel in zijn werk **Mythe van de 20ste eeuw.**

Reeds kort na het verschijnen van dit werk inkele jaren geleden, werd dit werk door Rome veroordeeld en op de Index geplaatst.

In die dagen werd nog steeds door de Duitse regering verkondigd, dat de ideen van Rosenberg niet door de Duitse regering werden gedekt.

Kon men dan ook van Duitse zijde tot dan toe de indruk wekken, dat Rosenberg's ideeën als een particuliere mening beschouwd werden, al was hij dan ook door Hitler persoonlijk als leider der Duitse cultuur aangesteld, thans worden deze denkbeelden zoals bovenstaande teiten duidelijk aantonen, door het officiele Duitsland gedeeld, dat daarmee de strijd tegen de Kerk, die deze ideeën heeft veroordeeld in een nieuwe fase brengt.

Dit blijkt ook uit de volgende woorden van Wilhelm Weizs in de toonaangevende „Völkische Beobachter", waarvan Rosenberg ook de hoofdredacteur is.

„De naam Rosenberg — zo schrijft Wilhelm Weizs in de Völkische Beobachter — is reeds lang een begrip geworden, waarmede het wezen en de geschiedenis van de nationaal-socialistische beweging onafscheidelijk verbonden is. Rosenberg werd door de Führer gevolmachtigd voor de volledige geestelijke en ideologische opleiding in de beweging. Ware hij dit niet, dan nog zou de partij in hem eren en huldigen de man, die reeds van het ontstaan van het nationaal-socialisme af, het beste en het meest essentiële bijdroeg aan de streving om het nationaal-socialisme te verheffen boven een louter, aan de tijd verbonden, politieke verschijningsvorm, teneinde er een historische en een Europese gestalte aan te geven."

De levensbeschouwing, die doorRosenberg wordt voorgestaan, en die op het Congres van Neurenberg een officiele stempel heeft verkregen, is door en door heidens.

Men weet, dat de bisschop van Münster, mgr. Clemens August, graaf von Galen aan enige professoren in de Katholieke Theologie van het Grootseminarie van Munster opdracht gaf, om de Mythos op zuiver wetenschappelijke gronden te weerleggen.

Hierdoor ontstond een boekwerk getiteld: „Studiën zum Mythos des XX Jahrhunderts". Ondanks het zuiver wetenschappelijke karakter van dit werk, werd het in het begin van dit jaar door de Rijksregering in beslag genomen, toen het in eerste drukproeven gereed was. Alleen aan de vastberaden houding van de Bisschop van Münster was het te danken, dat het althans aan alle priesters van het diocees mocht worden toegezonden, terwijl Kard. Schulte ten slotte wist te bereiken, dat het ook in de boekhandel zou komen.

Uit het document der theologie-professoren bleek, dat Rosenberg als bronnen voor zijn polemische, en zelfs van zijn levensbeschouwelijke aanvallen op Kerk en godsdienst een zeer ruim gebruik had gemaakt van... risum teneatis... Voltaire en de beruchte Papenspiegel, maar dat zijn gehele thesis ten slotte opgebouwd was op het boek van Albert Grünwedel over de Etruskiërs.

En dan schrijven de professoren:

> „Rosenberg is in zijn pogen om **maar snel en van alle kanten mate**riaal tegen Kerk en Christendom bijeen te brengen het slachtoffer geworden van een boek, dat een ernstige wetenschap slechts met hoofdschudden en met droefheid om de geestelijke omneveling van de schrijver Gründwedel ontvangen heeft. Onmiddellijk na de publicatie van dit boek verscheen een vernietigende critiek van de eminenten kenner van Etruskische cultuur en kunst, Gustav Herbig, waarin perversiteiten, welke Grünwedel meende gevonden te hebben, niet bij de Etruskiërs, doch slechts in de geestelijk ziek geworden fantasie van Grünwedel bestonden. En Wilhelm Schubart, de beroemde Berlijnse orientalist, die de vernietigende critiek van Herbig volkomen beaamde, voegde eraan toe: Het boek heeft afgedaan, we zullen niet met stenen naar de schrijver werpen; op de inhoud zal ik niet ingaan, want het moet zo snel mogelijk vergeten worden, ter wille van de schrijver zelf, maar ook ter wille van de Duitse wetenschap."

Grünwedels boek werd geschreven in de dagen, welke de ongelukkige auteur in een krankzinnigengesticht doorbracht. Dit boek van een geesteszieke is het handvest van de nationaal-socialistische cultuur, van de vorming der gehele Duitse jeugd geworden.

„Het vuil, zegt Pater Muckerman, dat een krankzinnige verbeelding heeft samengebracht, wordt nu tot de kern der nationaal-socialistische leer geproclameerd. De perversiteiten uit een dergelijk brein moeten de gezonde geest van een nieuwe jeugd de inhoud van haar leven geven. Deze afschuwelijke mesthoop — het woord in de letterlijke zin genomen — is het fundament van een nationale Duitse kerk tegen Rome."

Ter kenschetsing diene, dat Rosenberg de Paus de „medicijnman" of de „Etruskische Haruspex" noemt en dat volgens hem het Etruskische element het „bijgelovige, bloeddorstige wezen van Rome" is.

Rosenberg verzet zich vooral tegen „universalistische" levensbeschouwingen, waaronder hij dan ook het Christendom als volkomen gelijkstaande met de andere rekent, welke levensbeschouwingen volgens hem slechts een tijdelijk karakter dragen, in tegenstelling met de zuiver nationale levensbeschouwing van het Nationaal-Socialisme. Deze maakt geen aanspraak op een universeel karakter, geldt slechts voor Duitsland en is als zijnde in overeenstemming met het diepste Duitse wezen voor alle tijden. Hij beschuldigt dan ook het Christendom Duitsland binnengedrongen te zijn, zonder daarmede rekening te houden.

Uit dit alles blijkt wel, hoezeer de schrijver in„ De Waag" juist gezien heeft, toen hij ondanks alle ontkenning te Berlijn, volhield, dat de nationaal-socialistische revolutie, die eind Januari 1933 de staatsmacht veroverde, een anti-Christelijke volksbeweging is.

> „De Hitlerbeweging, zo schrijft hij, voelt in haar eindstreven niets voor het Christendom en voor de Christelijke wereldbeschouwing. Het wil soldaten kweken, een volk van soldaten. Goed begrepen: niet wat men onder „militairen" verstaat, maar wat dit Nieuwe Duitsland, dit Sparta-van-Heden er onder verstaat: weerbaar naar lichaam en geest. Niet: als men u *op de ene wang geslagen heeft,* **keer dan de andere toe** — maar: als ge een mep te pakken hebt, geef er tien voor terug. Niet Christus, maar Siegfried. Niet het Kruis, maar de Vlam. Geen boetedoeners, maar vechters; geen knielenden, maar rechtop-staanders. Dit alles vooral overdrachtelijk op te vatten.
>
> Wat men wil, is het opkweken van een soldatenvolk op, juist daarom, niet-Christelijken, maar „Duits-gelovigen" grondslag.

Rosenberg wil ook, dat de Duitse jeugd van zijn ideeën wordt doordrongen.

In een rede op 7 Maar j.l. voor 90.000 functionarissen der nationaal-socialistische partij gehouden, eiste hij als rijksleider voor deze partij het uitsluitend recht op, voor de opvoeding der jeugd zorg te dragen.

„De opvoeding der jeugd, zo zeide hij, kan slechts geschieden door hen, die Duitsland van de ondergang hebben gered. Wij eisen één Fuehrer, één rijk en één verenigd volk! Het is onmogelijk, de opvoeding der jeugd toe te vertrouwen aan godsdiensten, die elkander wederkerig uitsluiten!"

Tegen deze nieuwe profeet heeft herhaalde malen Z.H. de Paus zijn gezaghebbende stem verheven naar het woord van Christus:

„Wacht u voor valse profeten!"

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT.

De Negen mogendheden zijn deze week weer aan het bespreken gegaan in Brussel. Zij kunnen thans het weigerend antwoord van Japan in studie nemen en voortconfereren in de hoop op betere successen.

Wat het antwoord van de belligerenten in Spanje is, op het verzoek der noninterventiecommissie, om de vrijwilligers maar terug te zenden, weten we nog niet. Na de aanvankelijk veelbelovende persstemmen heerst er momenteel een angstig stilzwijgen. Zoals onze lezers reeds weten, waren de Sovjets tegen deze verzoeken van de non-interventie commissie en wanneer we dan dezer dagen hoorden van het bijzonder vriendelijk telegram van de Barcelona-regering bij gelegenheid van het 20-jarig bestaan van het Bolsjewisme; en de financiële afhankelijkheid van de Spaanse republiek, dan betwijfelen we wel sterk of ook het verzoek van de drie mogendheden conferentie succes zal hebben.

Ten overvloede is dezer dagen wel door genoemd telegram van Negrin, — waarin Rusland de bevorderaar wordt genoemd van de Europese cultuur, — bewezen, dat de Barcelona regering met handen en voeten aan het Communisme zit vastgeketend.

Van belang is nog de aandacht te vestigen op de rede van de Engelse Minister Eden, waarin hij de noodzakelijkheid beklemtoonde om overeenkomsten en handtekeningen na te leven.

En dit woord van Eden is slechts een herhaling van wat de leiders der grote democratiën in de laatste tijd gezegd hebben.

Zowel Roosevelt als Chamberlain hebben in de laatste redevoeringen bijzonder de nadruk gelegd op het grote beginsel van het recht, ook in de internationale betrekkingen. Met grote kracht hebben zij het beginsel van macht en geweld als grondslag van de handelingen van de staat verworpen en er op gewezen, dat een dergelijke houding onvermijdelijk tot een wereldcatastrofe moet leiden. Dat daarbij de gedachte van een collectieve actie tot handhaving, verdediging of herstel van het recht een heel bijzondere plaats kreeg, behoeft nauwelijks te verwonderen; een dergelijke idee is een practisch niet te ontgane consequentie van de zuivere rechtsidee.

In de rede van de president der Verenigde Staten Roosevelt bleek bij dit accentuëren van het recht, heel duidelijk, hoe ernstig Roosevelt de Pauselijke Encyclieken bestudeerd had. Van zekere zijde maakte men hiertegen bezwaar; men zag er een soort profanatie in: hoe kon men de verheven Pauselijke documenten vergelijken met de zuiver politieke beschouwingen van een ongetwijfeld hoogstaand en verantwoordelijk man, maar die dan toch slechts een wereldlijke belangensfeer vertegenwoordigt. Men zou zeer diep op deze tegenstelling kunnen ingaan, en over de inwerking der godsdienstige levensbeschouwing op het gewone menselijke leven, of dit nu individueel of nationaal of internationaal is, brede betogen kunnen opzetten. We geloven, dat ze momenteel hier niet zozeer op hun plaats zijn.

Merkwaardig is echter wel, wat in het Vaticaanse Orgaan, de „Osservatore Romano", de directeur zelf, Graaf dalla Torre, daarover schrijft:

Dalla Torre maakt een vergelijking tussen de leerstellingen, welke Chamberlain en Roosevelt impliciet, maar ook rechtstreeks verkondigden, en de leer der Katholieke Kerk. En schrijft dan: „De woorden van deze staatslieden, vertegenwoordigers van de machtigste naties der wereld, van de leider der Engelse regering en van het staatshoofd der Verenigde Staten, lijken wel uittreksels te zijn uit de Consistoriale toespraken of uit de Pauselijke Encyclieken". Een zo indrukwekkende instemming met hetgeen in Amerika en Engeland gesproken werd, moet wel tot nadenken stemmen over de grote betekenis van het recht in het internationale leven. Wat de Kerk leerstellig uiteenzet, moet elders in de practijk worden gebracht; en ook als niet-Katholieken, zich baserend op de natuurwet, een eerlijke poging doen om hun gedragingen in overeenstemming met de Katholieke leer te brengen, kunnen zij op de volle instemming en medewerking van de Kerk rekenen. Waarbij het, bij de tegenwoordige verwarring der begrippen, niet ondienstig is op te merken, dat dit niets met wat men onder de eigenlijk onbegrijpelijke term „politiek Katholicisme" wil brandmerken, te maken heeft. De Kerk eist slechts en moet eisen, dat de Goddelijke wet, of deze nu in het men-

senhart is gegrift of positief werd afgekondigd, overal en altijd wordt geëerbiedigd; dat is een onaantastbaar recht, maar ook een onverbiddelijke plicht. Zij zou in haar zending falen, als zij niet, ook in het openbare, het staatsleven de onveranderlijke normen van de zedewet handhaafde.

In sommige landen is de laatste jaren een eredienst van Machiavelli aan het groeien. In zijn bovenvermeld artikel herinnert graaf Dalla Torre er aan, en schrijft dan: „Machiavelli zou perplex staan, als hij de redevoeringen van Roosevelt en Chamberlain kon horen. De raadgevingen, welke daarin weerklinken, zijn niet juist die, welke hij de prins van zijn tijd gaf. En toch, het zijn woorden van de tegenwoordige tijd, een welke nog heel wat minder scrupules heeft dan de zijne. Machiavelli meende, dat politieke eerlijkheid een illusie van de Kerk was, welke voor het andere leven leeft, terwijl de mens op aarde een voorbijgaande activiteit beoefent. En, (nu volgt de zin welke we reeds citeerden) nu lijken de woorden van deze staatslieden, vertegenwoordigers van de machtigste naties der wereld, van de leider der Engelse regering, van het staatshoofd der Verenigde Staten wel uittreksels te zijn uit de Consistoriale uitspraken of uit de Pauselijke Encyclieken."

Het Vaticaanse orgaan herinnert dan voorts aan de woorden van de H. Vader over vrede en oorlog, en vat deze als volgt saam: „de oorlog is steeds, zelfs in de beste der veronderstellingen, een verschrikkelijke en onmenselijke zaak. Het is de mens, die de mens zoekt om hem te doden, om er zoveel mogelijk te doden, om hem kwaad te doen, om hem te ontnemen, wat hem toebehoort, met moorddadige wapenen. Dat de volken opnieuw de wapenen tegen elkaar zouden opnemen; dat opnieuw verwoesting en ruïne zouden gezaaid worden, zou zo'n afschuwelijke misdaad zijn, zo'n uiting van waanzinnige woede, dat wij haar onmogelijk achten, overeenkomstig het adagium: dat het niet mogelijk geacht moet worden, dat tegen het recht misdreven wordt."

Maar de wereld is vol oorlogsgeruchten, en daarom haalt het artikel nog een Pauselijk woord aan: „Indien nochtans iemand deze afschuwelijke misdaad zou willen bedrijven, dan, dan zouden Wij niet minder kunnen doen, dan eens te meer, met een diep bedroefd hart dit gebed tot God richten: Dissipa gentes quae bella volunt (roei de volken uit, die oorlog willen.) Smeken, dat de oorlog vermeden worden, dat Ons de Oorlog bespaard blijve, ziedaar Ons grote verlangen, het onderwerp van Onze dagelijkse gebeden, van de voortdurende smekingen, welke Wij tot de goede God, tot de God van de Vrede opzenden."

Mogen alle Christenen zich in dit gebed om vrede met de H. Vader verenigen.

Gemengd Huwelijk.

En geloofsafval.

In de artikelen, die wij wijdden aan de statistieken, welke de geloofsafval onder cijfers brachten, wezen wij op het zeer duidelijk verband tussen gemengd huwelijk en de rubriek „geen kerkelijke gezindte" van de volkstelling. In Sancta Maria bemoeit zich een medewerker met dit verschijnsel en hij komt tot ongeveer gelijke conclusie.

In mededeling no. 4 l.l. van het Centraal Bureau voor de Statistiek te 's-Gravenhage, zijn vermeld de juiste cijfers van de kerkelijke gezindte der kinderen, die in 't jaar 1935 in Nederland uit niet gemengde huwelijken geboren werden. Uit katholieke ouders zijn toen geboren 72.504 wettige kinderen, en hiervan zijn bij de ambtenaar van de burgerlijke stand opgegeven als Katholiek 72.175, als Protestant 92 en als Geen Kerkelijke Gezindte 237 kinderen, of katholiek 99.54 pCt. Protestant 0.13 en Geen Kerkelijke gezindte 0.33 pCt.

Maar uit de gemengde huwelijken, waarvan één der ouders katholiek was, werden dat jaar geboren 7520 kinderen. Hiervan werden opgegeven als Katholiek 2348, als Protestant 1585, als Israëliet 12 en Geen Kerkelijke 3575 kinderen.

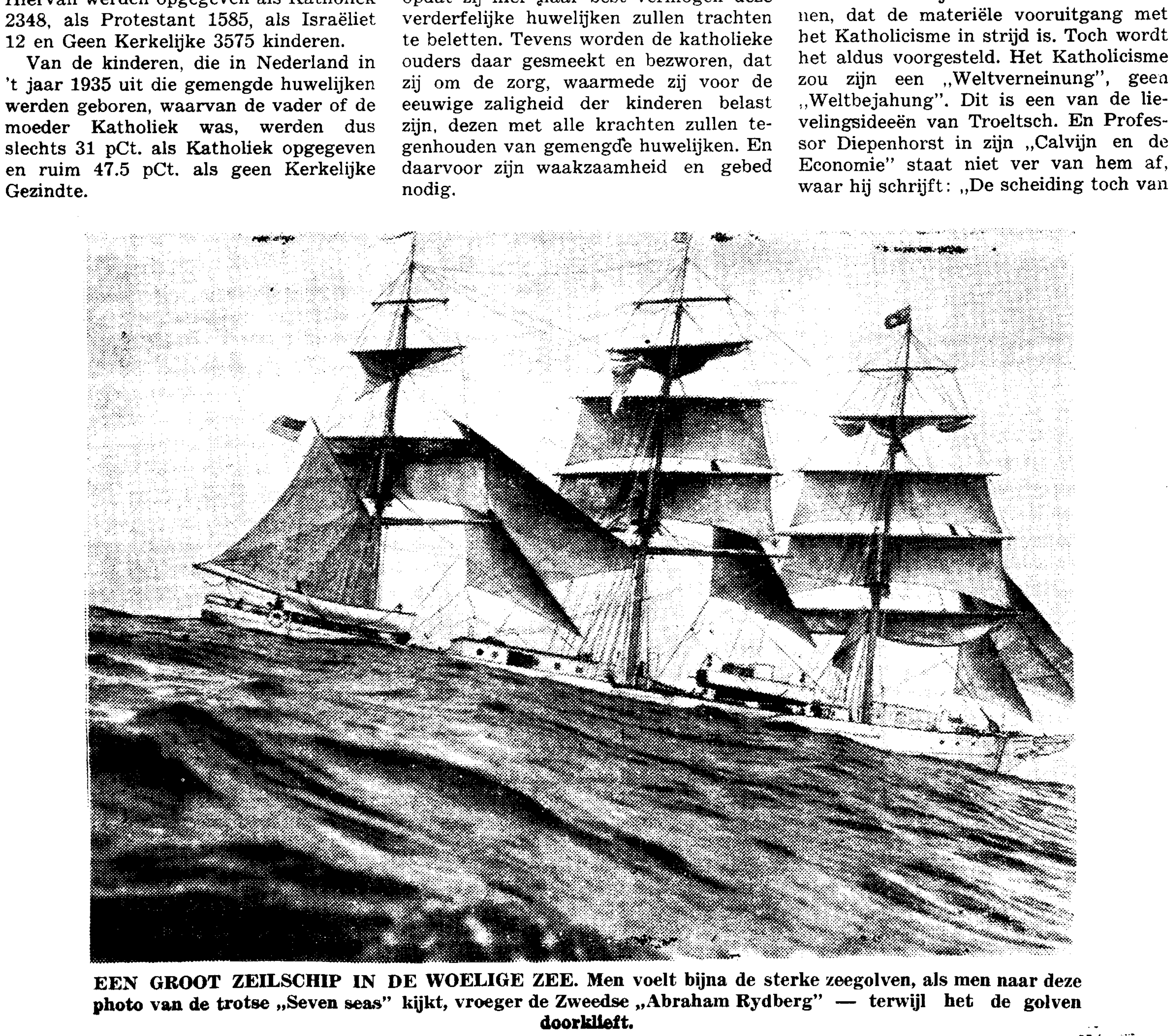
Van de kinderen, die in Nederland in 't jaar 1935 uit die gemengde huwelijken werden geboren, waarvan de vader of de moeder Katholiek was, werden dus slechts 31 pCt. als Katholiek opgegeven en ruim 47.5 pCt. als geen Kerkelijke Gezindte.

En met diegenen, die in hun verdere levensloop van het christelijk geloof afvallen, wordt dus thans in Nederland 't grootste gedeelte van de kinderen uit de gemengde huwelijken, waarvan een der ouders katholiek is, ongodsdienstig.

Het gemengd huwelijk blijkt dus zeer bevorderlijk te zijn voor ongeloof. Daarom wordt het ook zo streng door de Katholieke Kerk afgekeurd en verboden. Alleen om rechtmatige en zwaarwichtige redenen kan 't worden toegestaan, en wel onder voldoende waarborgen voor de katholieke opvoeding van alle kinderen, en tegen het gevaar voor bederf van de katholieke partij.

Mocht het katholiek geloof of de christelijke zeden van de katholieke echtgenoot(e) of kinderen ernstig bedreigd worden — welk gevaar bij een gemengd huwelijk vaak zal voorkomen — dan is zulk een huwelijk zelfs krachtens de goddelijke wet verboden, en wordt daartoe ook geen dispensatie of toestemming door de H. Kerk verleend.

In de bisschoppelijke voorschriften worden de pastoors aan de vermaning van het Kerkelijk Wetboek herinnerd, opdat zij hier naar best vermogen deze verderfelijke huwelijken zullen trachten te beletten. Tevens worden de katholieke ouders daar gesmeekt en bezworen, dat zij om de zorg, waarmede zij voor de eeuwige zaligheid der kinderen belast zijn, dezen met alle krachten zullen tegenhouden van gemengde huwelijken. En daarvoor zijn waakzaamheid en gebed nodig.

EEN GROOT ZEILSCHIP IN DE WOELIGE ZEE. Men voelt bijna de sterke zeegolven, als men naar deze photo van de trotse „Seven seas" kijkt, vroeger de Zweedse „Abraham Rydberg" — terwijl het de golven doorklieft.

BUITENLAND.

„PRO DEO" TE GENÈVE.

Formaliteit en prestige.

We hebben enige tijd geleden melding gemaakt van het verzoekschrift, dat de Internationale Commissie „Pro Deo" aan de Volkenbondsvoorzitter heeft gericht, om gehoord te worden over de geloofsvervolgingen, die in verschillende landen, leden van de Bond, woeden. Het katholieke lid der genoemde commissie, de hoofdredacteur van de „Courier de Genève", Abbé Carlier, heeft aan de „Tijd" over het lot van dit verzoekschrift de volgende mededeling verstrekt:

„Het verzoekschrift is gedaan in de vorm van een aangetekend schrijven. Vanwege de volkenbond werd het schrijven teruggezonden met de verklaring, dat deze wijze van aangetekende toezending niet werd aanvaard. Daarop is het verzoek bij gewone brief verzonden, maar op die brief is geen antwoord meer ontvangen."

Het blijkt dus, dat het hoogste internationale politieke lichaam opnieuw geweigerd heeft een commissie, die zich de verdediging van het Godsgeloof ten doel stelt, te horen en de ogen gesloten wenst te houden voor de huidige geloofsvervolgingen, die alle christenen en zelfs alle Godsbelijders aangaan — en waarvoor men dus ook van de Aga Khan (toen Volkenbondsvoorzitter) die het geestelijk hoofd der Indische mahomedanen is, belangstelling mocht verwachten.

Wanneer wij aan dit verloop van zaken nog enkele opmerkingen willen vastknopen, zijn het de volgende:

Het was misschien niet „delicaat", het verzoekschrift aan de voorzitter per aangetekende brief te verzenden. Doch men mag bedenken, dat de Commissie door haar vroegere ervaringen uiteraard geneigd was, haar stappen te markeren, terwijl de volkenbond van zijn kant, als super democratische instelling, niet zo overgevoelig op het protocol zou behoeven te staan als het oude hof van Madrid of Weenen. In elk geval verklaart deze formalistische afwijzing niet het uiteindelijke uitblijven van een antwoord.

Op de tweede plaats zou het wenselijk en nodig zijn, dat de dappere campagne van „Pro Deo", om ook in het volkenbondsgebouw de stem van het vervolgde Christendom te doen horen, steun zou kunnen vinden bij de grote Christelijke organisaties, om aldus met versterkt gezag te kunnen optreden en door een krachtige propaganda te bereiken, dat Christelijke gedelegeerden in de boezem der bondsvergadering het vraagstuk aan de orde stellen.

Een vraagstuk, dat zoals reeds werd opgemerkt, bij de huidige vorm van het pact slechts op het terrein der menselijkheid kan worden gesteld, maar dat in het kader van de hervorming van het bondsverdrag ook in zijn juridische betekenis moet worden opgelost.

NEDERLAND.

DE KATHOLIEKEN EN DE RIJKDOM.

De algemene mening, dat het Calvinisme het kapitalisme zeer heeft bevorderd, vindt bestrijding in het Staatkundig Gereformeerd Dagblad. Naar aanleiding daarvan bespreekt DE TIJD de vraag, hoe het Katholicisme zich tot het kapitalisme en — wat iets anders is — tot de rijkdom verhoudt.

Het is waarlijk al te naïef om te menen, dat de materiële vooruitgang met het Katholicisme in strijd is. Toch wordt het aldus voorgesteld. Het Katholicisme zou zijn een „Weltverneinung", geen „Weltbejahung". Dit is een van de lievelingsideeën van Troeltsch. En Professor Diepenhorst in zijn „Calvijn en de Economie" staat niet ver van hem af, waar hij schrijft: „De scheiding toch van de zedelijke wet in consilia en praecepta bevatte een element in zich, dat de doodsteek gaf niet slechts aan de handel, waarin het gevaar voor zondigen groter scheen dan in andere bedrijven, maar aan ieder menselijk beroep."

Ook volgens de middeleeuwer is de rijkdom niet afkeurenswaardig, want de rijkdom is een gave Gods en ook langs de weg van de rijkdom kan God bereikt worden; toch is de vrij gekozen armoede een hoger goed, maar, zoals het met de uitdeling van alle gaven gaat, een goed, dat niet aan een ieder wordt toebedeeld.

De Katholiek accepteert het groots wat geestelijk en lichamelijke arbeid hebben gewrocht, hij heeft er aan meegegebouwd. Maar hij weigert te erkennen, dat het laatste doel van de arbeid zou zijn de toren steeds hoger op te trekken, al moet de arbeider er bij bezwijken."

Deze opmerkingen zijn te aanvaarden, als men bepaalde begrippen aan de gebezigde termen toekent. Doet men dit niet, dan kunnen zij aanleiding tot verwarring geven. Rijkdom is op zichzelf niet afkeurenswaardig, maar dat hij een weg zou zijn, waarlangs God te bereiken is, valt zondermeer niet te bevestigen. Voor velen is de rijkdom juist de weg, die van God aleidt en daartegen waarschuwt het Evangelie aanhoudend, zoals wanneer Christus opmerkt, dat een rijke eerder door „het oog van de naald" gaat dan de hemel bereikt.

Overvloedig zijn de goederen der aarde toebedeeld aan den mens toen hij nog niet gevallen was. Door zijn zondeval is zijn natuur zo verzwakt, dat hij voor het gebruik dier goederen op moet passen dat hij niet te veel dienst bewijst aan de Mammon in plaats van God. De arme Christus en de arme heiligen hebben de voorzichtigste weg gewezen, om God te bereiken en niet de weg der rijkdom. Zij deden er afstand van.

De Katholiek heeft het stoffelijk goede niet te verachten, hij mag het zelfs dankbaar aannemen en er gelukkig mee zijn. Wanneer dan ook een matig eigen gebruik van de rijkdom wordt gemaakt, zodat de mens zich er niet aan verslaaft, dan is dit gebruik goed te keuren. Maar het veronderstelt, dat men evenzeer anderen in de overvloed laat delen en dat men zich ook van eigen rijkdom onthoudt, om daardoor onthechting te bewijzen en deel te nemen aan het offer, dat Christus met Zijn ganse Kerk brengt.

UNIVERSITEIT EN GODSDIENSTIG LEVEN.

Aan het slot van zijn beschouwing over „De functie der universiteit" in het „Het Kouter" stelt Prof. L. van Holk de volgende vraag:

„Ten slotte, en met enige schroom het volgende: heeft de universiteit ook iets te betekenen voor ons godsdienstig leven? Het is niet voldoende, tot antwoord op deze vraag, te verwijzen naar het reeds gezegde. Want ofschoon het natuurlijk inderdaad zo is, dat de nauwgezette studie, haar zo even besproken morele waarde, en het deel aan wijsheid, dat zij schenkt, evenzovele bouwstoffen bevatten van ons persoonlijk godsdienstig leven, — het is toch niet minder waar, dat studie en wetenschap jaren lang beoefend kunnen worden zonder dat men onmiddelijk religieus door studie en wetenschap beïnvloed wordt.

Toch ligt dat aan onnadenkendheid en oppervlakkigheid. Want het is onbetwijfelbaar, dat een ècht godsdienstige geest, de schatten der wetenschap als een genadegave Gods zal ervaren, en in de wetenschappenlijke waarheid een deel zal zien van die algemene, voedende waarheid, die de Godheid zelve is. En dan wordt het maar de vraag, of wij, die studeren, deemoedig genoeg zijn, ontvankelijk en dankbaar en fijnvoelend genoeg, om de goddelijke waarheid te herkennen in de ontcijfering van een handschrift, in het welslagen van een proef, in de logica van een zorgvuldig opgebouwd betoog... áls wij dat kunnen, ja, dán heeft de Universiteit, boven haar reeds genoemde functies uit, ook nog deze: dat zij ons tot mensen maken kan, die in de raadselen gelijk in de ontraadselingen van het wetenschappelijk bedrijf herkennen de Ene Geest, Die alles werkt in allen, en zich niet slechts de grootvorsten der wetenschappen onthult, maar ook de eenvoudige werker, die op zijn post en met zijn gaven medebouwt aan het Rijk der Waarheid."

HET GEZAG IN KERK EN STAAT.

A. B. K. de „Oproerige Krabbelaar" van de Arbeiderspers betrapt de Maasbode bij een bespreking van Silone's „Brood en Wijn" op de volgende passage:

„... hij (d.i. Silone) predikt vooral de vrijheid van de geest, opdat de waarheid tenminste verkondigd zal blijven. Dit is wel iets, maar het is toch lang niet genoeg. De vrijheid van geest moet nu eenmaal aan een autoritair gezag onderworpen blijven, wil zij niet in anarchie ontaarden."

Het is duidelijk, dat deze criticus toen hij dit in het verband van zijn beschouwing neerschreef, geenszins aan de politieke toepassing van zijn stelling, dat is: aan de dictatuur, heeft gedacht, maar aan het bindend leergezag van de katholieke Kerk. Dat blijkt ook duidelijk uit hetgeen verder volgt.

Maar juist daardoor voelen wij slechts te sterker, dat zijn stelling toch de directe verbinding legt naar de fascistische denkwereld. Laat slechts de dictator op de grondslag staan van de katholieke leer, en de verbindingsbrug is gelegd, bedoeld of niet.

Een ontdekking is dit niet. Ieder, die op het verband tussen deze dingen pleegt te letten, heeft het voor zichzelf vele malen vastgesteld. Is de dictator Hitler dan botst zijn absolutisme tegen dat der Kerk en het conflict is onvermijdelijk! **Maar is de dictator Schuschnigg, dan** ademt de staatkundige almacht in de sfeer van het autoritair beginsel der Kerk, en de wereldse toepassing komt uit de godsdienstige vooropstelling voort, als een recht-op-schietende loot uit de zwarte grond.

De Kerk heeft geen voorkeur voor bepaalde staatsvormen, zo wordt ons geleerd. Maar dit sluit niet uit, dat zij voor één bepaalde staatsvorm de geestelijke grondslag, het recht-gelijnde model leveren kan". Aldus A.B.K.

Al maakt de heer Kleerekooper hier onderscheid tussen het leergezag der Kerk en het gezag van de staatsoverheid, toch is de verbindingsbrug, die hij meent te zien, afwezig. De oevers van Kerk en Staat zijn van te ongelijke hoogte dan dat zulke brug er tussen te slaan is.

Het verschil is, dat elke burgerlijke overheid — autoritair of democratisch, katholiek of andere beginselen toegedaan — wel begrensd wordt in haar macht tegenover de vrijheidsrechten der burgers, maar dat zij mogelijk die grens kan overschrijden. Te eerder zal dit geschieden wanneer zij niet door een controlerende macht op de grenzen van haar bevoegdheid wordt gewezen.

Bij de Kerk is het heel anders. Zij behoeft geen toezicht bij de uitoefening van Haar leergezag. Die is ondenkbaar bij de werking van de H. Geest. Het Geloof en de Kerk staan en vallen er mee, als het vallen mogelijk zou zijn. En tegen hen, die de Kerk niet volgen is geen dwang mogelijk, omdat dwang uitwendig is en het geloof inwendig. Zulke treden uit de Kerk, terwijl men zich niet aan het Staatsverband kan onttrekken dan door het grondgebied te verlaten. Trouwens al wat de Kerk leert komt neer op beginselen, wat de Staat voorhoudt lang niet alles.

Ook ten aanzien van de bestuursmacht is er verschil. De eenheid der toepassing van beginselen vereist het hiërarchisch bestuur, dat eveneens, zij het dan niet feilloos, handelt onder invloed van de genade. De gelovigen weten dat en hebben alle vertrouwen in de geestelijke overheid, die immers een organische functie vervult in het mystiek Lichaam van Christus.

De katholieken zien dat wijde verschil tussen bestuursvormen in Kerk en Staat en zij passen de opvatting die zij over de Kerk hebben niet toe op de Staat. Alleen zouden zij willen, dat de staatsoverheid zich ook meer door genade van God laat leiden, of zij nu autoritair of democratisch is.

CURACAO.

INGEZONDEN.

Buiten verantwoordelijkheid van de redactie.

Curaçaose Stadionplannen!

Is het wonder, dat er nog geen stemmen zijn opgegaan tegen het oprichten van een „eenvoudig" stadion, dat met een „behoorlijk" zwembad, enz. de respectabele som van *f* 235.000, zegge twee honderd vijf en dertig duizend gulden vergt?

Ik geloof van niet. Heb er tenminste niet van gehoord. Het enthousiasme voor de sport wordt zó ten top geheven, met één zinsnede worden meenlijk vele bedenkingen in de kiem gesmoord, mogelijke tegenstanders van zo'n luxe-voorstel voorgesteld als tegenstanders van een „**evident** volksbelang", als pessimisten die eenvoudige volksmensen zelfs niet een weinig geluk willen brengen, dat 't me zou verwonderen dat er tegenstanders voor den dag zouden durven komen. Zelfs „het brein van de meest van zijn verantwoordelijkheid bewuste ambtenaar" (men fluistert dat de Administratie van financiën hier geglimlacht heeft, maar ik durf er niet voor instaan) moet dat „sommetje van *f* 250.000 klein vinden", als hij de noodzakelijkheid van 't volksgeluk overweegt en eens leert beseffen dat „vele volksmensen net zo goed als ieder ander haken naar enige lichamelijke ontspanning."

Ziezo, wij burgers en ambtenaren, mogen dus niet opkomen tegen de bouw van een stadion en zwembad met toebehoren ad *f* 235.000, of laten we maar een rond „sommetje" zeggen 250.000 gulden. Wij zullen het dan ook maar niet doen. We betalen al te veel belasting om er nog een verguizing van alle sportliefhebbers bij te kunnen velen.

Maar we willen toch wel, geen tegen-, maar een nevenvoorstel doen. Misschien krijgen we wel de voorkeur voor ons voorstel.

Het kan de schijn hebben dat we wat ouderwets zijn. Mogelijk. Maar we zijn toch ook nieuwerwets genoeg om van bestaande nieuwe idees op de hoogte te zijn, en te weten dat er een supersport bestaat, die geen reden van bestaan heeft voor het volk als zodanig, zeker niet voor het geluk van eenvoudige mensen, die ook heel eenvoudig weten, dat in een eenvoudig volks-huishouden, als het onze, aan matige, doelmatige en gezonde sport geen sommetjes van honderd duizende guldens moeten besteed worden tenzij ze wezenlijk noodzakelijk zijn.

De jeugd lichamelijk ontwikkelen kan heel goed gevonden worden in gymnastiek-oefeningen volgens een der vele bestaande systemen, in tenissen, hockey, korf- en voetbal, baden zwemmen, wandelen.

Door dit alles redelijk te bevorderen en gezond te ontwikkelen zal men inderdaad een groot percent bereiken van dat gedeelte der bevolking, voor wie lichamelijke ontwikkeling nuttig of noodzakelijk is.

Hier ligt het veld, dat uitstekend vruchten kan afwerpen voor de volksgezondheid; het veld, waarop alle rangen **en standen der bevolking hun eigen ter**rein kunnen inrichten; het veld ook, waarop de jeugd zal kunnen kennis maken met de resultaten van een goede lichamelijke ontwikkeling en waar zij zal opgewekt worden tot beoefening van sport in de goede zin van het woord, hetgeen niet anders dan uitstekende vruchten kan afwerpen voor de volksgezondheid.

En hier komen twee zaken ter sprake, die allergunstigst kunnen inwerken op volks-opvoeding.

Vooreerst de sport der economie.

Zoals er bij lichamelijke oefening niet te veel mag gevergd worden van het lichaam en alleen lichte oefening nuttig is voor een zwak lichaam of een dat nog andere noodzakelijke oefeningen heeft te volbrengen, zo moet er in de economische sport altijd de vraag gesteld worden: is deze grote uitgaaf noodzakelijk, redelijk **verantwoord en niet leidend tot verwaarlozing van andere noodzakelijke**, of zelfs grotere behoeften.

Onze beurs is op het ogenblik goed gevuld en zal het later (ondanks wouldbe voorspellingen van Mevrouw X, die goed zijn om kleine kinderen aangenaam bezig te houden en grote mensen, sommige wel te verstaan, te overbluffen) hoogstwaarschijnlijk niet zijn. Als er goud- en diamantvelden ontdekt worden en de gouvernements-inkomsten tot het ongedachte en ongehoorde zullen opklimmen, dan is er altijd nog meer dan tijd en gelegenheid om grootse dingen en luxe-voorstellen tot stand te brengen. Nu is het zaak degelijke, flink gezonde mensen te vormen met middelen, die we later ook zullen kunnen bekostigen als de thans bestaande welstand tot het verleden behoort.

Me dunkt dat het gouvernement een goed voorbeeld van degelijke economische sport zou geven aan een bevolking, die spaarzaamheid nog moet leren, door nu eens geen luxe-uitgaven te doen, maar zich bepalen tot redelijke hulp, waar nuttige verbeteringen noodzakelijk zijn en particulier initiatief te kort schiet. Met sport-terreinen degelijk te verbeteren en zo nodig uit te breiden, en eenvoudige, stevige tribunes te bouwen is men hier op ons eiland al ver genoeg gevorderd en zullen we hier in de omtrek zeker geen slecht figuur maken. Internationale afmetingen zijn toch wel niet nodig als we denken aan volksgezondheid. En athletiek-banen kunnen ook best gemist worden. We hebben geen athleten, maar gezonde mensen te vormen. Dat is immers het doel?

En voor dat doel is er nog een tweede zaak van het grootste nut, zelfs noodzakelijkheid.

Voor een gezonde opvoeding, een betere volksontwikkeling is wel heel erg nodig het bouwen van goede huizen en huisjes voor het volk. Geen grotere dankbaarheid kunnen we ons bereiden van het nageslacht dan door de volksgezondheid te hebben bevorderd in de gouden tijd van voorspoed met het bouwen van geriefelijke huizen en huisjes voor de eenvoudige mensen. Ik hoop dat een expert op dat gebied eens zal durven wijzen op de ongewenste (heel zacht uitgedrukt) toestanden, die hier en daar heersen in de woning-kwestie. Tijd en gelegenheid ontbreken mij om met ontegensprekelijke bewijzen voor den dag te komen. Zeker is dat de toestand op vele plaatsen meer dan ergerlijk is. Als het gouvernement eens een onpartijdig onderzoek laat instellen, dan zal het tot de overtuiging komen dat er gelegenheid bestaat om ten algemenen nutte of met eigen werk of door hulp van de R.K.C.V. 'n groot getal woningen te bouwen, waar de eenvoudige volksmensen mét een geriefelijk huis een verbeterde gezondheidstoestand en een beetje gezelliger behuizing zullen vinden. Wat de sportmensen na hun inspannend en vermoeiend werk ook ten goede zal komen.

X

CANDIDAATSTELLING CUR. R. K. PARTIJ.

We vestigen de aandacht op de belangrijke vergadering, welke hedenavond in het Theater Brion zal worden gehouden van de gezamenlijke Kiesverenigingen van Otrabanda en Pietermaai.

In deze vergadering zullen worden vastgesteld de candidaten voor de aanstaande verkiezingen voor de Staten, die vóór de 19de November moeten worden voorgedragen aan het Centraal Verkiezingsbureau.

Behalve de leden van de genoemde Kiesverenigingen zijn ook alle Kiesgerechtigden bij deze vergadering uitgenodigd.

DE VERKIEZINGEN OP CURAÇAO.

De Kroniekschrijver over Curaçao in de West-Indische Gids heeft in de laatste aflevering zijn aandacht besteed aan de verkiezingen in dit gebiedsdeel.

Na enkele regels over de tegenstellingen tussen Curaçao en Aruba die steeds groter worden, schrijft hij: „Er wordt „geconfereerd met de autoriteiten, ge„schreven in de kranten, getelegrafeerd „aan de Koningin en waarschijnlijk zal „Aruba zijn afgevaardigden ter Staten„vergadering met zorg kiezen."

Was dit maar zo!

Het laatste nummer van El Despertador spreekt de verwachting uit dat de verkiezingen op Aruba een debacle zullen worden.

Er schijnen nog geen candidaten te zijn en het wordt toch tijd, wil men deze nog op 19 November op de officiële candidatenlijsten geplaatst krijgen.

El Despertador wijt dit aan de beruchte havenkwestie.

Of deze methode echter verstandig is?

De historie, de beste leermeesteres leert ons van niet. Eenzelfde geschiedenis heeft zich indertijd voorgedaan in Frankrijk, waar op een gegeven tijdstip de katholieken zich ook zijn gaan onthouden van de verkiezingen, ondanks de waarschuwingen van Paus Leo XIII.

En het gevolg was, dat er zonder Katholieken geregeerd werd, maar ook tegen de Katholieken, waarvan momenteel nog de nadelige gevolgen ondervonden worden.

Mogen de Arubanen nog tijdig begrijpen, dat zich aan een ander spiegelen, zacht spiegelen is.

Geregeerd zal er er toch worden, maar dan zonder afgevaardigden van Aruba.

Verder citeert de Kroniek de cijfers van het aantal kiezers welke we indertijd gegeven hebben, n.l. een 2 duizend voor Curaçao en een 5 honderd voor Aruba.

Zeer terecht schrijft de chronicarius daarover, dat volgens deze cijfers het Curaçaose kiesrecht hem weinig geslaagd lijkt.

En hij vervolgt dan verder:

„Zal men dan niet tot de slotsom „moeten komen, dat óf de eisen te hoog „zijn gesteld, of de bevolking voor kies„recht nog niet rijp is?

„Is dan de oude toestand, benoeming „der leden door de Kroon nog niet beter „dan een, waarbij 8% der mannelijke be„volking straks 2/3 der staten kiest? „Het zou in strijd met de geest van de „grondwet zijn, zegt men; maar deugt „die geest dan wel voor Curaçao?"

Tot zover de kroniekschrijver.

We hebben indertijd reeds bij het verschijnen van de grondbepalingen van het Curaçaose Kiesrecht, onze kritiek daarop gegeven: doch toen de hoop uitgesproken dat het Kiesreglement nog heel wat goed kon maken. Helaas werd het toen nog erger.

We zullen niet in herhalingen vallen en momenteel maar rustig afwachten de verrassingen, welke deze verkiezingen ons nog brengen zullen.

We troosten ons met de gedachte, dat een 50 jaren geleden in Nederland, de Kieswet nog even onvolmaakt was als de Curaçaose thans.

Maar deze Curaçaose Verkiezingen kunnen en moeten bij het volk langzamerhand politieke belangstelling brengen, dan zal in ons Kiesrecht vanzelf de politieke ontwikkeling komen, waarover andere landen hun tijd hebben moeten doen.

Een groot en mooi veld van arbeid ligt hier open voor onze Partij en onze Kiesverenigingen, waarvoor ook een moeilijk veld, waarop tenslotte alleen de knappe, eerlijke en harde werkers het zullen kunnen uithouden: de mannen die bezield zijn met een grote liefde voor het volk en met een grote kracht in hun Katholieke idealen.

PASTOOR KUYPERS.

In de laatst ontvangen „Tijd" lezen we enkele nadere bijzonderheden van het overlijden van Pastoor Kuypers.

Pater A. Kuypers O.P., die in verband met de Missieweek sedert Zondag in Volendam vertoefde, en op de grote Missietentoonstelling in het Jeugdhuis aldaar een stand had ingericht, waar hij tijdens de openingsuren van voorlichting diende, is Donderdagavond, op weg van de tentoonstelling naar de pastorie, in elkaar gezakt. Onmiddellijk toegeschoten hulp bracht de pater, die er zeer ernstig aan toe bleek te zijn, naar de pastorie, waar hij bediend werd. Korte tijd later is pater Kuypers overleden.

HOLLANDIA — SCHERPENHEUVEL
3 — 3

'n Mooie wedstrijd was het niet.

Hollandia was voltallig (vóór de rust b.v. met 9 man) en Scherpenheuvel liep hopeloos naar haar vorm te zoeken, zowat de hele wedstrijd lang. Maar vooral na de rust, toen er zowel in de voorhoede als in de achterhoede een zekere matheid over het spel lag.

Hollandia zal intussen met genoegen aan deze wedstrijd terugdenken.

Niet voltallig en dan een achterstand van 2 doelpunten inlopen in 10 minuten tijd, juist op een tijd dat zich de vermoeidheid het duidelijkst moest laten blijken, dat dient wel even vermelding.

Al heel gauw is het te merken dat Hollandia in deze wedstrijd een woordje mee wenste te spreken en het doel van Scherp. komt slechts door het onbesuisd trappen van een Hollandiaan, als deze n.l. op 5 meter geheel alleen voor de goal staande niet beter weet te doen dan tegen de keeper te schieten.

Even later wordt er echter hands gemaakt in het beruchte gebied, en goed genomen, bezorgde de strafschop die daarvoor werd toegekend, Hollandia de leiding: 1—0.

Maar dan komt Scherp. los en de laatste 20 minuten krijgt Hollandia geen kans zich los te werken. De aanvallen van Sch. zijn legio maar door onzuiver plaatsen gaan er heel wat kansen verloren. Wat niet wegneemt dat na een kwartier spelen Becker, op een overigens slordig aangegeven bal van rechts, de stand gelijk kan maken; terwijl even voor de rust de links-half van Scherp. met een onverwacht schot van op verre afstand de Holl.-keeper voor de tweede maal het nakijken geeft, zodat de rust ingaat met 2—1 in het voordeel van Scherp.

Na de rust gaan voorlopig de partijen heel goed tegen elkaar op, maar na een 15 minuten spelen weet de links-buiten van Scherp. met een mooie schot de voorsprong te vergroten.

Dan zet Hollandia alles op alles, gooit het elftal eerst even flink door elkaar en trekt dan met 7 man ten aanval. Al heel spoedig hebben ze succes als door treuzelen van een Sch.-back de bal tenslotte voor de doelmond wordt geplaatst, waar goed op zijn plaats een Hollandia-been voor de doorzending zorg draagt: 2—3. Hollandia doet er nog een schepje bij en ziet haar zwoegen enkele minuten vóór het einde beloond met de gelijkmaker, als de Sch-keeper een hoge bal niet voldoende weg weet te werken.

Zo kwam het einde met 3—3, 'n stand, waarmee beide partijen kregen wat haar toekwam. De match verliep in de beste verstandhouding; wanklanken kwamen niet voor.

Nog iets dat met het bovenstaande niets uit te staan heeft. Mogelijk rekent „Un amante di Sport", die in La Union tegen ons van leer trok wegens het verslag van de wedstrijden tegen Argentinië, rekent die Sportliefhebber erop een geharnast artikel van S.R. terug te krijgen.

Jammer genoeg moet S.R. een streep door die rekening halen; we zouden immers persé moeten vervallen in een onvruchtbaar debat, en daar pas ik voor. Wel wilde ik even een goede raad geven: Laat die Sportliefhebber zich door mensen die het kunnen weten op de hoogte brengen van wat nu eigenlijk W-formatie is. Hij is er voorlopig nog niet achter tot onze spijt.

Overigens: 't Is zeer gezond zo nu en dan zijn gal eens uit te spuwen.

Als die Sportliefhebber nog eens een aanval krijgt de eerste dagen, dan vindt hij in S.R. mogelijk wel weer een geschikt slachtoffer.

We beloven bij voorbaat er niet op in te gaan!

So long,

S.R.

Monument Pastoor Jansen.

Zondagmiddag half 5 zal voor de Kerk van Pietermaai het monument worden onthuld door Z. Exc. Mgr. P. I. Verriet, van de Zeer Eerw. Pater Lud. Mar. Jansen O.P.

Des morgens om half 5 zal er in de Kerk van Pietermaai een H. Mis gelezen worden van dankbaarheid voor allen die tot de totstandkoming van dit monument hebben bijgedragen.

Om half 5 des middags zal de Voorzitter van de Commissie de plechtigheid openen, waarna de Hr. David L. Capriles de herdenkingsrede zal uitspreken.

De Commissie bestaat uit de volgende Heren:

Rev. P. Fr. C. Gallé, pres. di honor
M. L. Craz, pres.
R. A. Henriquez, Secr.
S. D. Abbad, Tes.
M. A. Bor,
D. L. Capriles,
S. N. Cassares,
O. Craz,
C. W. F. Davelaar,
E. H. Davelaar,
E. J. Hasselmeyer
D. P. Hoyer,
S. Senior,
J. A. Maduro, Aruba.

MOTORSCHIP „COLOMBIA."

Het motorschip Colombia wordt op de 15de dezer om zes uur 's morgens te Curaçao verwacht, komende van Europa.

MUZIEKUITVOERING

a.s. Zondag n.m. 7.30 uur Brionplein Santa Cecilia.

1. Wilhelmus
2. Fehrbelliner Reiter (mars), R. Henrion
3. Le Calife de Bagdad (Ouvert.)
4. Ricordo di Torino (valse) E. Becucci
5. El Asalto (Danza), J. M. Campos

PAUZE

6. Cavalleria Rusticana (Intermezzo) P. Mascagni
7. Happy Days in Dixie (fant.), Thos Bidgood
8. Selection Der Graf von Luxemburg F. Léhar.

K
K R O
O

Wereldprogramma 19.24—20.24 uur Curaçaotijd Via P.C.J. Golflengte 31.28 Zondag 14 November 1937.

1. Gramofoonmuziek.
2. Hedendaagse Cultuur-crisis, door Mevrouw M. E. Steyger-Asperslagh
3. Gramofoonmuziek.
4. De Wereld in Vogelvlucht, door Paul de Waart.
5. Van en Voor de Missiepost.
6. Vaderlandse Kroniek.

Koloniale Uitzending van de K.R.O. Via de P. H. I. op Golflengte 25.57 M. Van 9—10 uur Curaçaotijd.

1. Mars.
2. Medische Causerie.
3. Gramofoonmuziek.
4. De Wereld in Vogelvlucht, door Paul de Waart.
5. Van en Voor de Missiepost.
6. Vaderlandse Kroniek.

Portemonnaie vermist.

Door de 20-jarige C. is bij de Politie aangifte gedaan, dat hij na een bezoek bij een vrouw in een der Pundastraten, zijn portemonnaie met inhoud vermiste. De Politie onderzoekt deze zaak.

Ontvreemd.

Uit de autobus van de 37-jarige chauffeur P., is in de avond van 30 October j.l., toen de man zijn wagen te Colebra-Berde een ogenblik onbeheerd had laten staan, een bedrag van ongeveer *f* 12.— à *f* 13.— ontvreemd, door een tot heden onbekende man, die op de komst van de chauffeur de vlucht heeft genomen.

Diefstal.

Ten nadele van de 37-jarige huishoudster V. zijn drie trossen bananen, die zij op de De Ruyterkade alhier had neergelegd, weggenomen. Uit het direct hierna ingestelde onderzoek is nog niet kunnen blijken, wie zich aan deze diefstal heeft schuldig gemaakt.

Aangereden.

Op de weg naar Bullenbaai is het paard van de 38-jarige ruiter L. door een uit tegenovergestelde richting komende auto, die de linkerzijde van de weg hield, aangereden, met het gevolg dat het dier een bloedende wonde aan het rechterbeen opliep. Naar de bestuurder, die is doorgereden, wordt een onderzoek ingesteld.

Mishandeling en Diefstal.

De 27-jarige vrouw C. heeft aangifte gedaan, dat een zekere L. haar in een der Pundastraten een klap in het gezicht had gegeven en haar portemonnaie, inhoudende een bedrag van *f* 4.85 uit haar hand heeft genomen.

De Politie onderzoekt deze zaak.

Bedreigd.

De 29-jarige W. heeft aangifte gedaan dat hij door een persoon hem bekend onder de naam van M. in de namiddag van 1 November 1937 op Fleur de Marie is bedreigd mes een mes. In bedie genoemde zaken stelt de Politie een onderzoek in. bedreigd met een mes. In beide genoemde

Ontvreemd.

De 29-jarige zeeman A. heeft aangifte gedaan, dat te zijner nadele uit de kajuit van een alhier liggend Nederlands zeilschip, een koffertje, inhoudende enige lijfgoederen en een klein bedrag aan geld, is ontvreemd.

Schoenen vermist.

Door de alhier in transito vertoevende 28-jarige P., is aangifte gedaan, dat hij uit de kamer van zijn hotel, drie paar schoenen vermist. De man denkt dat deze schoenen zijn ontvreemd door iemand, die met een valse sleutel zijn kamer is binnen gedrongen, omdat hij tijdens zijn afwezigheid steeds de kamerdeur met slot en sleutel heeft afgesloten.

Alle drie bovengenoemde zaken heeft de Politie.

Diefstal.

In verband met een aangifte van diefstal van een handkoffertje en enig geld, is door de Politie aangehouden en aan het Hoofdbureau van Politie in bewaring gesteld, de 27-jarige Venezolaanse zeeman C.

Ontvreemd.

Door de 29-jarige timmerman P. is aangifte gedaan, dat uit een actetas, staande in een werkplaats op het C.P.I.M.-terrein, op 2 November j.l. een hem toebehorende nikkelen armbandhorloge met dito ketting is ontvreemd.

De Politie heeft deze zaak in onderzoek.

Vechtpartij.

Op de Weg om het Schottegat heeft een vechtpartij plaats gehad tussen de Surinamers v. F. en A., waarbij een zodanige wonde aan het hoofd heeft opgelopen, dat de voor hem ontboden dokter opname ter verpleging in het hospitaal nodig achtte. De man is daarna per auto naar het St. Elisabeths-hospitaal vervoerd. Door de Politie wordt proces-verbaal opgemaakt.

Verduistering.

Als verdacht van verduistering is door de Politie aangehouden en aan het Hoofdbureau van Politie voor onderzoek in bewaring gesteld de 36-jarige chauffeur N.

VERGELIJKENDE STAAT

van de op het eiland Curaçao ingeklaarde vaartuigen.

Tijdvak	Aantal	inh. in M^3
STOOMSCHEPEN		
October 1937	529	3.195.371
October 1936	467	5.069.402
Jan. t/m Oct. 1937	4561	27.329.892
Jan. t/m Oct. 1936	4413	26.107.884
ZEILSCHEPEN		
October 1937	149	11.201
October 1936	161	13.825
Jan t/m Oct. 1937	1502	138.101
Jan. t/m Oct. 1936	1571	129.473

VERGELIJKENDE STAAT

van de op het eiland Aruba ingeklaarde vaartuigen.

Tijdvak	Aantal	inh. in M^3
STOOMSCHEPEN		
October 1937	443	3.049.697
October 1936	345	2.244.847
Jan. t/m Oct. 1937	4069	26.967.119
Jan. t/m Oct. 1936	3522	22.367.930
ZEILSCHEPEN		
October 1937	63	7.375
October 1936	64	8.282
Jan. t/m Oct. 1937	679	83.866
Jan. t/m Oct. 1936	637	81.766

OEFENING OP A.S. DONDERDAG 11 DEZER DES N.M. OM KWART VOOR VIJF PRECIES OP HET TERREIN MUNDO NOBO VAN SPELERS DIE EVENTUEEL IN AANMERKING KOMEN VOOR PLAATSING IN HET BONDS-ELFTAL.

Wit Shirt

E. Vos (R.C.C.)
O. Troeman (J. Hol.) — W. Lambij (Asiento)
W. Leers (J. Hol.) — A. Sentiago (J. Hol.) — H. Royer (J. Hol.)
Ch. Becker (Scherp.) — J. Ramirez (J. Hol.) — R. Maduro (J. Hol.) — E. de Castro (Volh.) — E. Rondijk (Volh.)

O

Naaldijk (Transv.) — E. Senior (Volh.) — C. Prince (R.C.C.) — Lo Ning Hing (Transv.) — G. Pardo (J. Hol.)
E. Meerens (Volh.) — C. Bloemendaal (Asiento) — A. Pietersz (S.U.B.T.)
J. Hollander (R.C.C.) — E. Atalida (Herc.)
J. Pinedo (Herc.)

Blauw Gele Shirt

Reserves:

Gasper, Transvaal
Mau A Sam, Transvaal
H. Leers, J. Holland
Opschoor, Asiento
N. Vera, R.C.C.
H. Panneflek, R.C.C.

IN DANK ONTVANGEN.

Van de agenten der firma Maduro & Sons, een lijst van de binnenkomende en uitgaande schepen over de maand November: alsmede de tijdtafel van de Aluminium line.

DE CURAÇAOSE POLITIEKE UNIE.

Volgens een verslag van de Beurs zou in een vergadering van Dinsdagavond l.l. een scheuring in de Curaçaose Politieke Unie zijn voorkomen. Deze scheuring dreigde tussen Curaçaose jongeren en de meer gematigde elementen.

Namens de Cur. jongeren voerde o.a. de Hr. O. Lampe het woord; die bleef voor handhaving van de gestelde candidaten.

Namens de anderen werd o.a. het woord gevoerd door de Heren van Eijk en Rustige, beiden van de C.P.I.M., die een compromis wilden met nieuwe candidaten.

Donderdag zal hierover de beslissing vallen.

Volgens de Beurs was het een prettige. rustige vergadering, waarin door niemand onbezonnen woorden waren gesproken en die niet naliet op de aanwezigen een goede indruk te maken.

s.s. „COLOMBIA"

Met het s.s. „Colombia" d.d. 15.11.37 te Curaçao verwacht, zullen o.a. de navolgende passagiers arriveren.

P. R. odifee met echtgenote en twee kinderen, Maria J. F. Brandt, Toni Lieshout, Wouter H. van Hek, H. H. E. Irausquin en twee kinderen, H. Klein met echtgenote en twee kinderen, Mej. M. M. Veerman, Mej. P. C. Schoonderbeek, C. Schouten en echtgenote, P. Gunstra, B. van Pelt,, Mevr. M. J. Schmidt en kind, A. van der Bar en echtgenote, F. Henriquez en echtgenote, W. Sollberger met echtgenote en drie kinderen, H. Koeman en echtgenote, F. A. Venig Meinesz, W. van Zutphen en echtgenote, Mevr. V. van Noortwijk, Mevr. P. Karrer en kind, I. van Boshoven en echtgenote, H. den Hartog, A. Goedhart, K. Born, H. G. Ter Mors, J. E. Hauet, R. Boon, F. J. Andriessen, E. Bunte, T. F. Beelhouwer, P. Roest, J. C. Rijpkema, W. M. C. Obbea en echtgenote, L. Boeren en echtgenote, J. de Vos, J. A. Flory, C. J. Eykenbroek, J. W. Beversluis, D. van Aalst, G. J. van Zuilen, A. van Bennekom, A. Voets, J. Reeder, H. J. de Bruyn, Mevr. W. van Dijk en 7 kinderen, H. J. Zonjee, G. den Hartog.

VONDEL-SPROKKELINGEN.

Men hoeft om monsters niet te reisen
Naar Afrika:
Europa broeit ze in haar paleisen
Vol ongena.
(De monsters onzer eeuw).

DE FILM VAN DE WEEK

Van 5 tot en met 11 November 1937.

Roxy.

Mary of Scotland
Roadgang
Stars over Broadway
Dinky
Born to dance

Cinelandia.

Plough and the Stars
Speed Demon (Kinderen)
Unwelcome stranger
Plot Thickens
Murder in the Clouds

Hollywood.

Among the Missing
Unwelcome Stranger
Road to Glory
Speed Demon
Plough & Stars

Wat is mijn ouderdom? een rook, een damp, geen tijd.
(Op mijne schilderij.)

De ware liefde is taai, en overduurt de dood.
(Leeuwendalers).

De deugd behoeft geweer, noch boog, noch pijl, noch wachter.
(Leeuwendalers).

Het onverstand des volks is allen rijken eigen.
(Salomon).

Een wakker dienaar vliegt op 't wenken van zijn Heer;
En stut zijn meesters troon getrouw met hals en schouder.
(Lucifer).

DE WERELD IN VOGELVLUCHT.

Overgenomen uit „Boletin Comercial" en „Beurs- & Nieuwsberichten"

Minister Spaak heeft in België een kabinet gevormd van 6 Katholieken en 6 Socialisten, alsmede Generaal Davis.

Volgens de Boletin Commercial zou Spaak niet geslaagd zijn.

UIT NEDERLAND.

Op verzoek van Minister Romme heeft de Duitse minister van arbeid een uitnodiging aanvaard om in Nederland de diverse werkverschaffingswerken en ontginningsprojecten te bezichtigen.

Het bestuur van de wereldjamboree deelde de regering mede dat de jamboree een batig saldo had opgeleverd, zodat de op de rijksbegroting 1936 uitgetrokken 8.000.— gudlen niet nodig waren en weer aan het rijk gerestitueerd zullen worden.

Het hoofdbestuur van de PTT heeft besloten om de kinderpostzegels 1937 1938 te voorzien van een kinderkopje naar een schilderij van Frans Hals dat te Haarlem tentoongesteld was.

De regering heeft thans 50.000 gulden beschikbaar gesteld voor de uitrusting van IJmuider vissersschepen voor de verre visserij. Men hoopt in het komende voorjaar reeds enkele schepen te doen uitvaren.

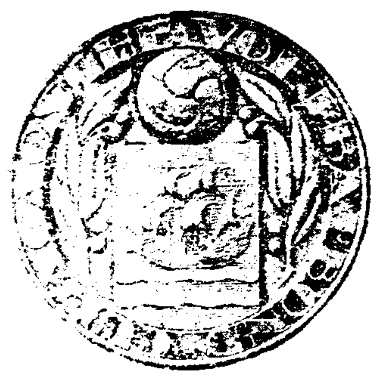
De laatste dagen worden grote pondenbedragen te Amsterdam aangekocht. Insiders beweren dat dit door het egalisatiefonds geschiedt. Indien Amerika devalueert, hetgeen lang niet twijfelachtig genoemd mag worden, zal het pond volgen, terwijl onze belangen meer bij het pond dan bij de dollar betrokken zijn.

Naar Aneta verneemt, hebben de laatste dagen grote goudafvloeiingen voor Zwitserse en Franse rekening naar Amerika plaats gehad en moet dit vooral toegeschreven worden aan het vagabonderen van het kapitaal.

De veertiende partij schaken werd door Aljechin gewonnen; de stand is thans Aljechin 8.5 — Euwe 5,5.

SPORT.

Ajax — VSV 7—1; ADO — RFC 3—2; KFC — DWS 2—0; Sparta — DFC 4—0; KVV — 't Gooi 3—0; Xerxes — HBS 8—1; Haarlem — DHC 5—1; Blauwwit — Feyenoord 1—2; Stormvogels — Hermes DVS 3—2; NEC — Goahead 0—1; ZAC — Tubantia 1—4; Heracles — Wageningen 4—1; Hengelo — PEC 2—0; Enschede — AGOVV 1—0; PSC — Eindhoven 0—3; Juliana — MVV 2—3; Willem II — Roermond 1—2 NOAD — Bleyerheide 2—0; BVV — Longa 3—1; Heerenveen — Sneek 2—2; Be Quick — Hoogezand 4—0; Velocitas — Achilles 1—3.

SPORT - RUBRIEK

Officiële Mededelingen

van

"De Curaçaose Voetbalbond."

WEDSTRIJD-UITSLAGEN.

Dinsdag 2-11-37.

Volharding — Asiento 4—0

Zondag 7-11-37.

Volharding — Transvaal 2—0
Scherpenheuvel — Hollandia 3—3
D.C.C. — Jong Curaçao 0—0

COMPETITIE-STAND

A-klasse	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten		punten	gem.
Volharding	13	12	1	0	30	4	25	1.92
Jong Holland	12	9	2	1	39	11	20	1.66
Scherpenheuvel	11	4	4	3	22	16	12	1.09
S.U.B.T.	11	5	2	4	17	14	12	1.09
R.C.C.	10	3	1	6	7	14	7	0.70
Asiento	11	3	1	7	16	23	7	0.63
Hollandia	11	3	1	7	19	26	7	0.63
Hercules	12	3	1	8	7	31	7	0.58
Transvaal	11	2	1	8	9	21	5	0.45

Reserve A-Klasse	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten		punten	gem.
S.U.B.T. 2	4	3	1	0	10	3	7	1.75
Jong Holland 2	6	3	2	1	11	4	8	1.33
Scherpenheuvel 2	5	3	0	2	9	8	6	1.20
Volharding 2	3	1	1	1	1	3	3	1.—
Transvaal 2	4	1	1	2	2	6	3	0.75
R.C.C. 2	3	1	0	2	1	5	2	0.66
Asiento 2	4	1	0	3	5	6	2	0.50
Hercules 2	3	0	1	2	3	7	1	0.33

B-Klasse	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten		punten	gem.
Feyenoord	6	5	0	1	13	4	10	1.66
Atletico	3.	2	1	0	8	3	5	1.66
D.C.C.	5	1	3	1	2	3	5	1.—
Jong Curaçao	6	2	2	2	9	7	6	1.—
D.D.V.O.	5	2	1	2	5	3	5	1.—
Be Quick	5	1	2	2	6	8	4	0.80
Hilversum	4	0	1	3	2	8	1	0.25

Alle inlichtingen, opgaven, e.d. worden gaarne verstrekt door den 1sten Secretaris-competitieleider, **de heer H. A. Dennert, Breedestraat** 181, telefoon 640.

CURACAOSCHE R. K. PARTIJ.

Het Bestuur van de CURACAOSCHE R. K. PARTIJ noodigt **alle leden** van de K.-vereenigingen OTRABANDA en PIETERMAAI en verder alle **Katholieke Kiesgerechtigden** uit, tot het bijwonen van een algemeene vergadering welke zal gehouden worden op **Woensdag 10 November** des avonds om 8 uur in het Theater Brion.

In deze vergadering zal Het Bestuur de candidaten voor de aanstaande verkiezingen voor de Staten vaststellen, die vóór den 19den November moeten worden voorgedragen aan het Centraal Verkiezings-bureau.

Een trouwe opkomst wordt verwacht.

Schepenlijst over de maand November 1937.

10.	Ned.	Midas	Maracaibo	Maracaibo.
11.	Duitsch	Waltraut Horn	Pto. Colombia	Pto. Cabello
11.	„	Mimi Horn	Pto. Colombia	Pto. Colombia
11.	Ned.	El Libertador	La Guaira	Aruba, Maracaibo
11.	„	Amor	Haiti	Maracaibo
11.	Duitsch	Caribia	Pto. Cabello	Cristobal
12.	Ned.	Luna	Maracaibo	Pto. Cabello
13.	„	Atlas	Maracaibo	Maracaibo
13.	Eng.	Rotorua	Londen	Cristobal.

ONDERZEEER WORDT TE WATER GELATEN. De nieuwe onderzeeboot „Sterlet", tot de Britse zeemacht behorend, werd gefotografeerd in het water, na de te-water-lating te Chatam.

HEINEKEN'S BIERBROUWERIJ-MAATSCHAPPIJ.

Gedeelte der buitenlandse belangen in de N.V. „Cobra" ondergebracht.

De directie van de Heineken's Bierbrouwerij-Maatschappij deelt mede, dat een gedeelte van de belangen, welke zij in diverse brouwerijen in het buitenland bezat, zijn ingebracht in de N.V. Koloniale Brouwerijen „Cobra", welke vennootschap haar kantoor gevestigd heeft bij de Heineken's Bierbrouwerij Maatschappij, te Amsterdam.

De Koloniale Brouwerijen „Cobra" is een holding-maatschappij, waarvan de activa bestaan uit belangen in:

Brasseries Bomonti-Pyramides, in Egypte.

Crown Brewery in Egypte,

Malayan Breweries Ltd., in Singapore.

Heineken's Ned.-Ind. Bierbrouwerij-Mij. te Soerabaja.

De Interba (Soc. Intern. de Brasserie) te Brussel, die zelf belangen bezit in de Union Messine te Metz, de Brasserie Saint-Eloi te Tours, de Brasserie de Leopoldsville in de Belgische Congo en de Brasseries Labor Hainaut Reunies in België,

Soc. des Brasseries du Maroc S. A. te Casablanca en de Brasseries de l'Indo-Chine S. A., te Saigon,

Soc. Technique de Brasserie te Parijs, welke vennootschap de technisch leiding heeft van de Egyptische, Franse en Congoleese zaken.

Het geplaatste en volgestorte kapitaal van de „Cobra" bedraagt ƒ 4.200.000.

Tot directeuren van de vennootschap zijn benoemd de heren: mr. D. U. Stikker te Amsterdam en R. Gastor-Dreyfus te Parijs, terwijl het college van commissarissen is samengesteld uit de heren dr. H. P. Heineken te Amsterdam, ir. J. Th. Berkemeier te Rotterdam, A. W. Houtte te Rotterdam, C. J. baron Collot d'Escury te Amsterdam, R. Lambert te Parijs en W. Boveri te Zuerich.

VONDEL-SPROKKELINGEN.

Mijn enig welbehagen
Omhelst in 't beeld mijn Heer, mijn God, aan 't Kruis geslagen;
Hij sterk' mijn hoop; ik hoop door dezen korten dood
Bezuurt te Zijner ere, in dien gerusten schoot
Der endloze eeuwigheid, onsterfelijk te leven
Bij zovele Engelen en zielen als er zweven
En wachten om mijn bloed, hetwelk mijn vlekken spoel',
Gelijk een offerand, te brengen voor Gods Stoel.

(Maria Stuart).

Uitnodiging.

De Commissie voor de oprichting van een buste van de Zeer Eerw. Pater fr. A. LUD. M. JANSEN O.P. zal. heeft de eer het katholieke volk van Curaçao uit te nodigen bij de onthulling van dit monument welke zal plaats hebben op Zondag 14 November a.s. des namiddags te half vijf voor de kerk van den H. Rozenkrans te Pietermaai.

AMERIKA EN EUROPA.

Al heel vaak heb ik nagedacht, over de vraag, waarin eigenlijk de veranderingen bestaan, die zich in de laatste jaren, zowel in Amerika als in Europa voltrokken hebben. Eén ding staat echter vast, dat er heel wat veranderd is in de verhouding tussen beide wereïddelen.

Amerika is door zijn moderne productie methoden in een koortsachtige roes van industrialisering vervallen, waardoor het zich meer dan ooit van Europa afscheidt. Van de andere kant heeft Europa ten opzichte der Amerikaanse ontwikkeling een nieuw en dieper bewustzijn gekregen van zijn culturele zending die het te vervullen heeft.

Het levensideaal van de Amerikaan is de handel, productie en verkoop zijn de godheden, die hij aanbidt. De handelsgeest is de „geest van Amerika". Massa productie is in Amerika hoofdzaak, want de echte Amerikaan slikt heel gewillig en willoos de artikelen der massa-productie. De Amerikaanse industrie is op de massa-fabricatie ingericht; de Europese markt wordt tenslotte altijd nog bepaald door de kwaliteit.

Voor het middagmaal van den Amerikaan zijn de conserven even typisch als voor de tafel van den Europeaan, het menu der Europese huisvrouw, dat geheel samengesteld is volgens de persoonlijke smaak. De huiselijke haard vormt het middelpunt van het Europese gezinsleven — de Amerikaan kent in zijn huis zelfs de inrichting van een keuken niet meer: en gebeurt het al eens een enkele maal dat hij thuis eet, dan maakt hij zijn conserven op een gasstel warm, daar heeft hij geen apparte keuken voor nodig. Wanneer in Europa twee verloofden een huishouden inrichten, dan geldt hun eerste zorg: het aanschaffen van moderne keuken meubels. De Amerikaan is heel anders.

Massa-fabricatie en bazar-artikelen zijn typische Amerikaanse eigenaardigheden. In Europa treft men naast een hoog ontwikkelde industrie een groep ambachtslui, die een stand vormen en die ook tegenwoordig nog in de eeuw van het industriële kapitalisme van de grootste economische en culturele betekenis in is. De Europese cultuur is in de eeuw van het handwerk ontstaan, de Amerikaanse rijkdom in de eeuw van het industrialisme. Het ideaal van de doorsnee-Europeaan is: het verwerven van een zekere ontwikkeling en enig bezit, dat binnen zijn bereik ligt. Onze arbeider strijdt voor het bezit van eigen haard in eigen huis; na volbrachte taak in de fabriek houdt hij er niet van om dan nog recruut te zijn in een huurkazerne.

De Amerikaan verlangt niet naar klein bezit; hij is tevreden, als duizendste man in een hoge huurkazerne te wonen, al is het ook op de bovenste verdieping als... hij maar een auto heeft. De General-motors maken op het ogenblik grote propaganda voor de „idee", dat iedere Amerikaan, die wat wil betekenen minstens twee auto's heeft, één voor de week en één voor Zondags. In de Verenigde Staten bevinden zich thans reeds 80 pct. van alle auto's der wereld.

Amerika is ook het land, dat de meeste telefoontoestellen, zoals Europa de meeste boeken heeft. Terwijl in Europa op iedere 100 mensen slechts een telefoontoestel voorkomt, is die verhouding in Amerika dus, dat er op iedere 100 inwoners 15 telefoonaansluitingen zijn.

Ford is de man die Amerika tot het **Amerikanisme opvoedt.** Thans wil hij de „masamens" als een massa product tot zijn ideale kopers opleiden. De „gestandaardiseerde" mens moet van streng **gerantsoeneerde** kost leven. Zijn voeding kan slechts volgens een mathematische formule geschieden. De eerstemodelschool van Ford is reeds met haar werkzaamheden begonnen. Er worden alleen jongens van 12 tot 17 jaar aangenomen.

Talen, literatuur, kunst, muziek en geschiedenis zijn in de nieuwe scholen **absoluut verboden.** Het is absoluut onnodig te weten, wie Napoleon was, zegt Ford. De leerlingen moeten de kunst van het leven kennen; zij moeten weten te kopen **en te verkopen.** Zij moeten onderwezen worden hoe men zich jong, gezond en steeds paraat voor de strijd des levens **weg te houden.**

In de Ford-school bestaan geen leerplannen noch leerboeken. De hele school is één grote werkplaats.

Alles is mechanisch...

Ook Amerika heeft zijn bevolkingsprobleem. Het geboortecijfer is van 23.7 pct. op 19.7 pct. gedaald. Wanneer het geboortecijfer niet stijgt en het sterftecijfer gelijk blijft — hoogstwaarschijnlijk zal het geboortecijfer nog meer dalen — zal Amerika het land der oude mensen worden.

Het is wel opmerkelijk, dat het vooral de industriëlen zijn, die zich momenteel met dit probleem bezig houden. Wat nut heeft de voortdurende stijging der productie — wanneer het aantal kopers achteruit gaat. De oude mensen, die geen behoeften meer hebben, zijn de slechtste klanten der Amerikaanse industrie. Zij bezoeken geen bioscopen, geen bokswedstrijden, geen dansgelegenheden. Zal de industrie zich aan de toestand van het „land der oude mensen" kunnen aanpassen? — dat is momenteel een actuële kwestie van de voornaamste handelskringen. Tot nu toe hebben de bedrijven voor het grootste gedeelte met jongere krachten (arbeiders en employé's tot 40 jaar) gewerkt. Het probleem der oudere employé's, die tot heden op 50-jarige leeftijd op straat gezet werden, is hierdoor in een geheel nieuw stadium getreden.

VONDEL-SPROKKELINGEN.

Helaas, hoe bitter valt
Het scheiden van zijn land, daar alles loopt verloren!
De liefde tot zijn land is ieder aangeboren.

(Gijsbrecht).

Wat is ons vlees, dat toch in 't graf moet rotten?
Wat is het lijf, vermast van suwde pracht?
Der wormen spijse, en voedsel voor de motten;
Een hindernis van 't geen God dierbaarst acht.

(Aan Eusebia.)

Verwaandheid, weelde en ledige uren
Verweldigen de steilste muren.

(Gebroeders.)